

Ontmoetingsplaatsen en kern-netwerkkleden van Nederlanders

Gerald Mollenhorst

Beate Volker

Henk Flap

(ICS/UU)

NOSMO – Methodologendag – vrijdag 25 nov. 2005

Universiteit Utrecht

Ontmoetingsplaatsen en kern-netwerkkleden van Nederlanders

ICS
RUG/UU/RU

Inleiding

Het ontstaan van persoonlijke relaties en netwerken:

Een kwestie van preferenties...

... of een kwestie van gelegenheid tot contact?

Hoofdvraag:

“In welke mate zijn de *contexten* waarin mensen hun *kern-netwerkliden* voor het eerst hebben ontmoet van invloed op de *gelijkheid* tussen deze kern-netwerkliden en henzelf?”

De verwachtingen:

<i>Ontmoetingsplaatsen</i>	<i>Gelijkheid ten aanzien van....</i>			
	Leeftijd	Opleiding	Geslacht	Religie
'oorspronkelijke ontmoetingsplaatsen' (thuis, bij familie, in de buurt, in de kerk)	-	-	-	+
'doelgerichte ontmoetingsplaatsen' (op school, op het werk, bij vrienden, op een club/vereniging, in een uitgaansgelegenheid, of elders)	+	+	+	+/-

Data and metingen (1)

- *The Survey of the Social Networks of the Dutch (1999/2000)*
- 1007 respondenten, tussen 18 en 65 jaar
- *“Het leven draait meestal niet alleen om uitgaan en gezelligheid. Iedereen heeft weleens iemand nodig om belangrijke zaken te bespreken. Met wie heeft u het laatste half jaar belangrijke persoonlijke dingen besproken?”*

Data en metingen (2)

- Gelijkheid ten aanzien van...
 - Leeftijd: negatief absoluut verschil
 - Opleiding: negatief absoluut verschil, met opleidingsniveaus verdeeld over 4 categorieën (van '1' basisonderwijs en lager beroepsonderwijs, tot '4' universiteit)
 - Geslacht: gelijk ja/nee
 - Religie: gelijk ja/nee (o.b.v. 4 categorieën: 'geen', 'Rooms-katholiek', 'protestant', en 'overige religies')

Resultaten (1)

Gemiddeld aantal kern-netwerkleiden = 2,37

Echter:	0	→	13%
	1	→	27%
	2	→	22%
	3	→	13%
	4	→	11%
	>4	→	14%

Resultaten (2)

In hoeverre lijken kern-netwerklleden meer op ego dan een willekeurige andere respondent op ego lijkt?

Qua leeftijd: (afwijking <5 jaar)	57%	versus	26%
Qua opleiding:	47%	versus	31%
Qua geslacht:	57%	versus	51%
Qua religie:	53%	versus	59% !

Echter: er is behoorlijke variatie tussen ego's

Resultaten (3)

Waar worden kern-netwerkliden voor het eerst ontmoet?

‘Oorspronkelijke ontmoetingsplaatsen’ / ‘Doelgerichte ontmoetingsplaatsen’

- thuis	14 %	- op school	9 %
- bij familie	23 %	- op het werk	14 %
- in de buurt	8 %	- bij vrienden	6 %
- in de kerk	2 %	- op een vereniging	10 %
		- in een uitgaansgelegenheid	
		of op een feestje	8 %
		- ergens anders	6 %

Resultaten (4)

Multilevel lineaire regressie analyse laat, ten aanzien van *gelijkheid qua leeftijd*, zien:

- Gemiddeld 9 jaar leeftijdsverschil
- Relatief *minder* gelijkheid indien *thuis* of *bij familie* ontmoet
- Relatief *meer* gelijkheid indien ontmoet op *elk van de* ‘*doelgerichte*’ ontmoetingsplaatsen.

Resultaten (5)

Multilevel lineaire regressie analyse laat, ten aanzien van *gelijkheid in opleidingsniveau*, zien:

- Gemiddeld minder dan 1 ‘niveau’ verschil
- Relatief *minder* gelijkheid indien ontmoet op *elk van de* ‘*oorspronkelijke*’ ontmoetingsplaatsen
- Relatief *meer* gelijkheid indien ontmoet op *elk van de* ‘*doelgerichte*’ ontmoetingsplaatsen, met *uitzondering* van de *uitgaansgelegenheden*

Resultaten (6)

Multilevel logistische regressie analyse laat, ten aanzien van *gelijkheid qua geslacht*, zien:

- De odd's voor gelijkheid is gem. 1.57 (oftewel: 61% kans)
- Relatief *minder* gelijkheid indien ontmoet *bij vrienden* en *in uitgaansgelegenheden(!)*
- Relatief *meer* gelijkheid indien ontmoet *in de buurt (!)*, en *op school*

Resultaten (7)

Multilevel logistische regressie analyse laat, ten aanzien van *gelijkheid wat betreft religie*, zien:

- De odd's voor gelijkheid is gem. 1.19 (oftewel: 54% kans)
- Alleen relatief *minder* gelijkheid indien ontmoet *in de buurt*
- Maar: Kern-netwerkleiden van *Rooms-Katholieken* en *Protestanten* zijn relatief vaker gelijk

Conclusies (1)

- Nederlanders hebben gemiddeld 2.4 personen om belangrijke persoonlijke zaken mee te bespreken
- Er is sprake van meer gelijkheid qua leeftijd, opleidingsniveau en geslacht, en minder gelijkheid qua religie, tussen respondenten en hun kern-netwerkliden, dan tussen respondenten onderling

Conclusies (2)

- Variaties tussen respondenten in de mate waarin hun kern-netwerkleiden op hen lijken, kunnen in behoorlijke mate verklaard worden door de plaats waar men elkaar voor het eerst heeft ontmoet:
 1. ‘Oorspronkelijke’ ontmoetingsplaatsen zorgen voor minder gelijkheid qua leeftijd en opleiding, terwijl ‘doelgerichte’ ontmoetingsplaatsen voor meer gelijkheid zorgen. (*conform onze hypothese*)
 2. Bij vrienden en in uitgaansgelegenheden ontmoet men vaker kern-netwerkleiden van het andere geslacht, terwijl kernnetwerkleiden uit de buurt juist vaker van hetzelfde geslacht zijn (*niet conform hypothese*)
 3. Ontmoetingsplaatsen hebben vrijwel geen invloed op het al dan niet gelijk zijn qua religie; Het Rooms-Katholiek of Protestants zijn wel.

Conclusies (3)

- Samengevat:

Deze studie geeft aan dat de compositie van persoonlijke netwerken in zekere mate een reflectie is van de ‘pool’ van mensen die men ontmoet

